

ΖΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΦΕΝΤΙΚΑ

Από τα θρανία έως τον τάφο

**Για τον ταξικό πόλεμο στον χώρο της εκπαίδευσης στα
χρόνια της καπιταλιστικής κρίσης**

(Ιούλιος 2017)

Συνέλευση Μαθητών/τριών από τον Αναρχικό/Αντιεξουσιαστικό χώρο (Αθήνα)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ	3
Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ	5
ΤΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ	5
Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΑΝ ΟΠΛΟ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ	8
Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΤΑΘΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	9
ΤΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ	11
ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	11
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	13
Η ΣΥΝΟΛΙΚΟΤΕΡΗ ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	14
Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΞΕΠΟΥΛΗΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΤΟΠΑΤΕΡΩΝ	15
ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	16
ΣΥΝΟΨΗ	18

Από τον Οκτώβρη του 2015 μέχρι τον Μάιο του 2016 εξελίσσεται η διαδικασία του Εθνικού και Κοινωνικού Διαλόγου για την Παιδεία. Τα τελικά πορίσματα του Εθνικού Διαλόγου εισηγούνται μεταρρυθμίσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα, οι οποίες υπόσχονται μέτρα λιτότητας, επιβολή ελέγχου, όξυνση του ανταγωνισμού, απλήρωτη εργασία, χαρτιά χωρίς αξία στην αγορά εργασίας και άλλα πολλά, που συνιστούν την ταξική εξαθλίωση της νεολαίας. Το νεοσυσταθέν Εθνικό Συμβούλιο Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, στο οποίο θα συμμετέχουν -μαζί με τους εκπαιδευτικούς φορείς- και φορείς της αγοράς, θα είναι ο πρώτος κρατικός φορέας με την εξουσιοδότηση να εκκινήσει την προσπάθεια εφαρμογής των πορισμάτων και άλλων ακόμα απεχθέστερων μεταρρυθμίσεων. Ταυτόχρονα παρατηρείται μια γενικότερη προσπάθεια του ελληνικού κράτους να εδραιώσει πρακτικά, πολιτικά και κοινωνικά την απλήρωτη εργασία κάτω των 18. Και τα χειρότερα έπονται...

Η παρούσα εισήγηση αποτελεί μια προσπάθεια της Συνέλευσης Μαθητών/τριών να αποτυπώσει τα αναλυτικά εργαλεία μέσα από τα οποία αντιλαμβάνεται τον Εθνικό Διάλογο και τον ρόλο τον οποίο θα διαδραματίσει εντός της σημερινής πολιτικής συγκυρίας, καθώς και να συμβάλει όσο το δυνατόν περισσότερο στην προσπάθεια αντιπληρόφωρησης πάνω στις τελευταίες κινήσεις του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και την σημασία τους. Ακόμα, αποτελεί μια πολιτική δήλωση για τον αγώνα ενάντια στις καταστροφικές μεθοδεύσεις που αλλάζουν άρδην το πεδίο της εκπαίδευσης, πάντα προς το χειρότερο, τις αιτίες και τα μέσα της αντίστασης απέναντι τους.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Καθώς η οικονομική κρίση και το καθεστώς λιτότητας βαθαίνουν, πλάι τους εντείνεται η ξεκάθαρη επίθεση του αστικού μπλοκ ενάντια στις κατώτερες κοινωνικές ομάδες και τάξεις. Η συνεχής επιπόνηση και επιβολή νέων μέτρων, έκτακτων εισφορών, οικονομικών «πλαισίων» και σχεδιασμών σηματοδοτούν την μάχη που δίνουν οι εκπρόσωποι του κεφαλαίου, με τελικό της διακύβευμα να είναι το ύστατο στάδιο εξαθλίωσης και εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης, το «τσάκισμα» κάθε μορφής κοινωνικής αξιοπρέπειας και αντίστασης. **Η επέλαση του κεφαλαίου δεν χαρακτηρίζεται από κάποια τυχαιότητα, καμία απροσεξία ή βιασύνη. Το αστικό μπλοκ έχει στην διάθεση του όλο τον χρόνο και όλα τα απαραίτητα εργαλεία για να χαράξει μια ταξική στρατηγική χωρίς παραλείψεις ή κενά, που να μην αφήνει την οποιαδήποτε ευκαιρία στους από τα κάτω να την ανακόψουν.** Έτσι, συνεχίζει να οργανώνει, σχεδόν ανενόχλητο, ολοένα και πιο σαρωτικές κινήσεις που πιάνουν την, ανοργάνωτη και αποπροσανατολισμένη, κοινωνία συνεχώς απροετοίμαστη.

Το έργο της δημιουργίας αυτού του στρατηγικού σχεδιασμού αναλαμβάνουν όχι οι ίδιοι οι αστοί, αλλά εκείνοι οι άνθρωποι που έχουν την κατάλληλη γνώση, εξειδίκευση ή εμπειρία και είναι πρόθυμοι να την προσφέρουν, φυσικά έναντι αμοιβής. Γραφεία, ινστιτούτα και επιτροπές που στελεχώνονται από τεχνοκράτες-«ειδικούς»-επιστήμονες-οικονομολόγους-εργατολόγους-πανεπιστημιακούς-δικαστικούς-κ.τ.λ., με την συμμετοχή φυσικά και πολιτικών παραγόντων, αμείβονται υπέρογκα ποσά για να αναλύουν συνεχώς τις κοινωνικές συνθήκες και να σχεδιάζουν με κάθε λεπτομέρεια την επόμενη κίνηση εντός του ταξικού πολέμου. Εκπονώντας μακροχρόνιες έρευνες, καταλήγουν σε συγκεκριμένα πορίσματα που αφορούν την αποτελεσματικότερη εφαρμογή πολιτικών και οικονομικών μέτρων, εξασφαλίζοντας

δηλαδή την ταξική μας ήττα. **Είναι εκείνο το κομμάτι του κρατικού μηχανισμού που έχει την ικανότητα να καταλαβαίνει και να αναλύει τις αδυναμίες των από τα κάτω και με αυτά τα δεδομένα στα χέρια του να υποδεικνύει στο κεφάλαιο το πως, που και πότε πρέπει να τους χτυπήσει, ώστε να έχει τα μέγιστα αποτελέσματα, συναντώντας την ελάχιστη αντίσταση. Με λίγα λόγια, είναι ένας κύκλος ανθρώπων με την ικανότητα και την εξουσιοδότηση να παράγει στρατηγική για τις δυνάμεις του κεφαλαίου.**

Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΣΥΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΩ

Αντιλαμβανόμαστε ότι είναι πλέον απαραίτητο για τα κοινωνικά κινήματα, σαν το αναρχικό/αντιεξουσιαστικό και το ευρύτερο ανταγωνιστικό-ταξικό, να αντισταθούν οργανωμένα, υπεύθυνα και στοχευμένα στην επέλαση του κεφαλαίου, την εδραίωση της πολιτικής του θανάτου και της εξαθλίωσης. Για την επίτευξη του στόχου αυτού δεν αρκούν οι αποσπασματικές και αντανάκλαστικές κινήσεις, στις οποίες είναι δυστυχώς συνηθισμένο το κίνημα. Δεν αρκεί ακόμα ούτε και η ενθουσιώδης «έφοδος» στον ταξικό αγώνα, που ευτυχώς φαίνεται να κερδίζει έδαφος εντός του αναρχικού χώρου, έναντι των ατομικιστικών και αντικοινωνικών αντιλήψεων που παρασιτούν εντός του. Βασικός μας στόχος, ειδικά στην κοινωνική συγκυρία που διανύουμε, πρέπει να είναι η χάραξη μιας ολοκληρωμένης ταξικής πολιτικής στρατηγικής, ικανής να παρέμβει ουσιαστικά στο κεντρικό πολιτικό σκηνικό, φυσικά πάντα σύμφωνα με τις δυνατότητες του κινήματος και των κοινωνικών αντιστάσεων. **Μιας στρατηγικής που θα καταφέρει να σταθεί σαν μια υπολογίσιμη δύναμη στο πεδίο του ταξικού πολέμου, φέρνοντας έγκαιρα στο προσκήνιο τα προτάγματα του ανυποχώρητου και ασυμβίβαστου αγώνα των από τα κάτω.**

Εντός των πλαισίων αυτής της πολιτικής στόχευσης αντιλαμβανόμαστε και την οργανωμένη σύγκρουση με τα προαναφερθέντα σχήματα πολιτικού σχεδιασμού του κράτους και του κεφαλαίου. Η ύπαρξη και το έργο αυτών των επιτροπών-γραφείων-ινστιτούτων έχει αποδειχθεί πως είναι η αιχμή του δόρατος της στρατηγικής κράτους και κεφαλαίου (π.χ. Επιτροπή Σοφών για την οικονομική διαχείριση, γραφεία και οργανισμοί για την διαχείριση των μεταναστών και των προσφύγων και της εργατικής τους δύναμης, κ.α.). Για αυτόν ακριβώς τον λόγο αποτελεί κίνηση ύψιστης σημασίας για το κίνημα η στοχευμένη αντιπαράθεση με αυτά τα σχήματα σαν θεσμούς και τα άτομα που τα στελεχώνουν, αλλά πάνω από όλα η έμπρακτη ακύρωση των πορισμάτων που παράγουν. Μπορεί και πρέπει να γίνει το πρώτο και σημαντικότερο σημείο της ανασύνταξης των καταπιεσμένων, καθώς είναι το μόνο στρατηγικό βήμα ικανό να ορθώσει ανάχωμα σε κινήσεις που ο ίδιος ο ταξικός εχθρός θεωρεί βασικές, γεγονός το οποίο μαρτυράται από το χρόνο και το χρήμα που έχει επενδύσει στον σχεδιασμό τους. **Όταν ο εχθρός συγκεντρώνει τα μεγαλύτερα «μυαλά» που κατέχει, τότε μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι τα αποτελέσματα της συνάντησης αυτής θα είναι τρομακτικά από κάθε άποψη. Εκείνη είναι λοιπόν η στιγμή όπου το ταξικό κίνημα βρίσκεται μπροστά σε δύο μονάχα επιλογές: είτε να σταθεί με όλες του τις δυνάμεις σαν ανάχωμα στην νέα αντικοινωνική επίθεση που σίγουρα θα έρθει, είτε να σταθεί θεατής στην ολοκληρωτική και αμετάκλητη εδραίωση της κυριαρχίας του κεφαλαίου επάνω στην ίδια την ζωή.**

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Στις 1/12/2015 πραγματοποιείται η πρώτη συζήτηση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής για το θέμα του Εθνικού Διαλόγου για την Παιδεία, τότε ως πρόταση του Υπουργού Παιδείας Φίλη. Το Σάββατο 5/3/2016 πραγματοποιείται η πρώτη Ολομέλεια της Επιτροπής Εθνικού Διαλόγου στο Υπουργείο Παιδείας, στο Μαρούσι. «Όλες οι επιτροπές του Εθνικού και Κοινωνικού Διαλόγου για την Παιδεία θα συκληθούν σε ολομέλεια στο κτίριο του υπουργείου Παιδείας, προκειμένου να συζητηθούν οι κατευθύνσεις και τα προσωρινά συμπεράσματα στα οποία έχουν καταλήξει ως τώρα», αναφέρει το σχετικό δελτίο τύπου. Όσον αφορά το ποιόν αυτών των επιτροπών, αναφέρει πως «Οι επιτροπές και οι ομάδες εργασίας αποτελούνται τόσο από τα αρχικά μέλη της επιτροπής που συγκλήθηκε στις 28 Οκτωβρίου, όσο και από ειδικούς και εκπαιδευτικούς από όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης». **Τι είναι όμως αυτός ο «Εθνικός και Κοινωνικός Διάλογος», όπως ευφάνταστα ονομάζεται, και ποια είναι αυτά τα «αρχικά μέλη» μεταξύ των οποίων διεξάγεται;**

Η πιο προωθημένη φιγούρα και πρόεδρος της Επιτροπής Εθνικού και Κοινωνικού Διαλόγου για την Παιδεία (Ε.Ε.Κ.Δ.Π.) είναι, από τα πρώτα βήματα της ακόμα, ο πανεπιστημιακός καθηγητής ιστορίας **Αντώνης Λιάκος**. Μαζί του, οι πρόεδροι και γενικοί γραμματείς όλων των διαφόρων ινστιτούτων, γραφείων και επιτροπών που διαχειρίζονται το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, όπως οι: **Γαβρόγλου** (πρώην πρόεδρος της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, κατάφερε να προαχθεί τον Νοέμβρη του 2016 στην θέση του Υπουργού Παιδείας μετά την απομάκρυνση του Φίλη), **Θεοδοκάς** (τότε Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας), **Κουζέλης** (Πρόεδρος Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής), **Μαλούτας** (Γενικός Γραμματέας Έρευνας & Τεχνολογίας Υπουργείου Παιδείας), **Παντής** (Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Παιδείας) και **Παπαγεωργίου** (Γενικός Γραμματέας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς). Φυσικά, δεν θα μπορούσαν να λείπουν οι πρόεδροι των συνόδων των πρυτάνεων ΑΕΙ και των προέδρων ΤΕΙ, **Δημόπουλος** και **Μπρατάκος** αντίστοιχα, μαζί με έναν πολύ μεγάλο διψήφιο αριθμό καθηγητών πανεπιστημίων από όλη την Ελλάδα. Τέλος, για να μην μείνει κανείς παραπονεμένος, ξοπίσω τους έρχονται και τα κατακάθια του ξεπουλημένου συνδικαλισμού σαν τον **Παίζη** (ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ) και τον **Κοτσιφάκη** (παλιότερα πρόεδρος ΟΛΜΕ). Με λίγα λόγια, από αυτήν την πολλά υποσχόμενη προσπάθεια δεν έχει λείψει κανείς.

Για ποιον λόγο όμως υπήρξε αυτή η συνολική συγκέντρωση των σημαντικότερων μορφών του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος; Ποια είναι τα αποτελέσματα της και τελικά γιατί πρέπει να μας ενδιαφέρει;

ΤΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

Ξεκινώντας πρώτα με τα «απλά», παρατηρούμε χωρίς κάποια ιδιαίτερη έκπληξη ότι τα πορίσματα του Εθνικού Διαλόγου προτείνουν την συνέχιση των δεδομένων πλέον μεθοδεύσεων για την όσο δυνατόν μεγαλύτερη μείωση της δημόσιας δαπάνης για την παιδεία και επιβολή ελέγχου μέχρι και της τελευταίας λεπτομέρειας της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως συγχωνεύσεις σχολικών μονάδων, μειώσεις εκπαιδευτικού προσωπικού, κατάργηση του ολοήμερου σχολείου, καθιέρωση της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και της περιγραφικής ποιοτικής αξιολόγησης και άλλα παρόμοια μέτρα με αντίστοιχο χαρακτήρα. Ομολογουμένως όμως, όλα αυτά δεν χρειάζονται κάποιον ιδιαίτερο σχεδιασμό ή σκέψη για να εφαρμοστούν, αφού πλέον η εφαρμογή πολιτικών λιτότητας έχει γίνει καθημερινό φαινόμενο,

κατάσταση από την οποία φυσικά δεν θα μπορούσε να ξεφύγει η παιδεία. **Άρα, θα μπορούσαμε να καταλήξουμε με κάποια σχετική σιγουριά στο συμπέρασμα ότι η «υπερ-επιτροπή» του Εθνικού Διαλόγου δεν αναλώθηκε σε τέτοιες μικρότητες, τις οποίες μπορούσαν να φέρουν εις πέρας άλλοι μηχανισμοί, επιπέδου πολύ χαμηλότερου του δικού της.**

Όσον αφορά την εκπαιδευτική διαδικασία, ο Εθνικός Διάλογος (Ε.Δ.) επικεντρώθηκε κυρίως σε μεταρρυθμίσεις που αφορούν την απόκτηση του Εθνικού Απολυτηρίου και την εισαγωγή των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η συγκεκριμένη ενότητα των πορισμάτων της Επιτροπής Διαλόγου ξεκινά με μια αρκετά «συμπαθητική» κριτική στο υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα, τις αδυναμίες και τις αδικίες του, κάτι που θα ήταν αρκετά «ελπιδοφόρο» αν δεν ακολουθούσαν οι ακόμα χειρότερες προτάσεις της Επιτροπής. Για το πέρασμα των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση η Επιτροπή Εθνικού και Κοινωνικού Διαλόγου για την Παιδεία (Ε.Ε.Κ.Δ.Π.) αναφέρει πως κύριο μέλημα της ήταν να διασφαλιστεί η ένταξη των μαθητών στις σχολές που πραγματικά επιθυμούν. Έτσι, όχι μόνο θα γίνουν σεβαστές οι επιθυμίες της νεολαίας, αλλά θα δοθεί και μια λύση στο πρόβλημα των «αιώνιων» φοιτητών, των πολλών δυσανεσθημένων και των αιτούντων μεταγραφή κάθε χρονιά. Για τον λόγο αυτόν, προτείνουν ένα σύστημα το οποίο δεν θα περιλαμβάνει εξετάσεις για την εισαγωγή στα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ της χώρας, αλλά θα βασίζεται σε ένα σύστημα απλής δήλωσης προτιμήσεων, το οποίο θα ρυθμίζεται από ένα πλήθος συντελεστών βαρύτητας. **Ο πιο σημαντικός παράγοντας φαίνεται να είναι ο αριθμός τμημάτων που δηλώνει ο μαθητής στο μηχανογραφικό του. Η «επιβράβευση της βεβαιότητας και της ισχυρής βούλησης του μαθητή», που θέλει να πετύχει η Επιτροπή, θα επιτευχθεί μέσω της καθιέρωσης του συντελεστή βαρύτητας, ο οποίος γίνεται ισχυρότερος όσο λιγοστεύουν οι επιλογές τμημάτων και το αντίθετο.** Δηλαδή, όσο λιγότερες σχολές δηλώσει ο τελειόφοιτος Λυκείου στο μηχανογραφικό του, τόσο μεγαλύτερος ο συντελεστής βαρύτητας που θα λαμβάνει και άρα τόσο μεγαλύτερες οι πιθανότητες να περάσει σε κάποια από αυτές. Για παράδειγμα, αν κάποιος δηλώσει μόνο μια σχολή, ο συντελεστής βαρύτητας γίνεται κυριολεκτικά 100%, κάτι που τουλάχιστον σύμφωνα με την Ε.Ε.Κ.Δ.Π. θα σημαίνει ότι η εισαγωγή του στην σχολή αυτή είναι δεδομένη. Ο συντελεστής συνεχίζει να δίνει φθίνουσες τιμές ακόμα και για τον φοιτητή που θέλει να περιλάβει 10 επιλογές τμημάτων, μετά τις οποίες γίνεται μηδενικός. Κάποιες περαιτέρω λεπτομέρειες πάνω στην διαμόρφωση του συντελεστή (καθώς και πολλά άλλα κομμάτια του κειμένου των πορισμάτων) είναι τόσο περίπλοκες και δυσνόητες που κάνουν απορίας άξιο το γιατί η Επιτροπή ασκεί κριτική στα προηγούμενα εκπαιδευτικά συστήματα για την πολυπλοκότητα τους, χαρακτηρίζοντας τα «*δυσνόητα και απρόσιτα για τον μαθητή και την κοινωνία*».

Αν εξετάσουμε αντικειμενικά την συγκεκριμένη πρόταση για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι είναι μακράν καλύτερη, δημοκρατικότερη και πιο φιλοκοινωνική από οποιοδήποτε σύστημα έχει γνωρίσει η γενιά μας. Γεγονός που σημαίνει ότι κάτι, κάπου μάλλον πάει πολύ στραβά. Το «στραβό» της όλης υπόθεσης, λοιπόν, κρύβεται στην απαραίτητη προϋπόθεση για να φτάσει ο μαθητής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία είναι φυσικά η ολοκλήρωση του Λυκείου. Η απόκτηση του Εθνικού Απολυτηρίου, που μέχρι τώρα θεωρούταν δεδομένη ακόμα και για τον πιο χαμηλόβαθμο μαθητή, κάτι που χρειαζόταν πραγματική προσπάθεια για να μην καταφέρει κανείς, τώρα γίνεται σχεδόν πολυτέλεια. **Τα πορίσματα της Ε.Ε.Κ.Δ.Π. προτείνουν την εκπλήρωση των εξής προϋποθέσεων για την απόκτηση του Απολυτηρίου: 1) Πρόγραμμα Κοινωνικής (απλήρωτης) Εργασίας (θα αναλυθεί εκτενώς σε επόμενη ενότητα), 2) Εκτενές Δοκίμιο (πολυσέλιδη ερευνητική εργασία), 3) υψηλή επίδοση σε ένα σύστημα 6 εξεταζόμενων μαθημάτων, πολλαπλών εργασιών και των τελικών εξετάσεων και 4) Πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής.**

Διευκρινίζεται ότι το Πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής θα έχει ελάχιστη σημασία και θα είναι ζήτημα κυρίως τυπικό. Από την άλλη, το «εκτενές δοκίμιο» το οποίο θα συγγράφεται κατά τον τελευταίο χρόνο φοίτησης στο λύκειο, θα παίζει σημαντικό ρόλο στην τελική βαθμολογία και απόκτηση του Απολυτηρίου. Όπως περιγράφεται στα πορίσματα, προσομοιάζει σε μεγάλο βαθμό με την γνωστή πτυχιακή εργασία, αφού η επιλογή του θέματος και η συγγραφή του θα γίνονται ατομικά από τον μαθητή, σε συνεργασία με τον «Σύμβουλο Καθηγητή», δηλαδή έναν ειδικά επιμορφωμένο και καταρτισμένο εκπαιδευτικό. Ακόμα, οι μαθητές θα διαμορφώνουν ένα προσωπικό πρόγραμμα με 6 μαθήματα επιλογής τους, τα οποία θα διαλέγουν μέσα από μια λίστα αρκετών δεκάδων μαθημάτων. Τα μαθήματα κατηγοριοποιούνται σε βασικού και υψηλού επιπέδου, με την επιλογή τουλάχιστον τριών μαθημάτων υψηλού επιπέδου να είναι υποχρεωτική. Υποχρεωτική γίνεται επίσης η επιλογή μαθημάτων με πολύ μακρινά και άσχετα αντικείμενα, για να επιτευχθεί υποτίθεται η πολύπλευρη μόρφωση των μαθητών. Οι τελικές εξετάσεις για την αποφοίτηση από το λύκειο θα γίνονται ενδοσχολικά, με κοινά θέματα όμως σε όλα τα σχολεία της Ελλάδας. Τα θέματα πιθανόν να επιλέγονται από τις, περιβόητες πλέον, Τράπεζες Θεμάτων, γεγονός που υπόσχεται μια μεγάλη αύξηση της δυσκολίας των θεμάτων και γενικότερα των εξετάσεων. **Στην ουσία, τα πορίσματα του Ε.Δ. προτείνουν την κατάργηση του σημερινού συστήματος εξετάσεων, το οποίο περιλαμβάνει τις προαγωγικές και τις πανελλήνιες εξετάσεις, και την αντικατάστασή του με τις γραπτές εργασίες καθ' όλη την διάρκεια του λυκείου και τις τελικές εξετάσεις για την ολοκλήρωση του και την απόκτηση απολυτηρίου.**

Τέλος, όσον αφορά την κινητικότητα εντός του πανεπιστημίου τα πορίσματα του Ε.Δ. περιγράφουν ένα σύστημα απαιτήσεων και συντελεστών για την απόκτηση μεταγραφής που ακόμα και η ίδια η Επιτροπή αναφέρει σαν «περιορισμένο». Άρα τελικά, για να σπουδάσει ο φοιτητής στην σχολή που πραγματικά επιθυμεί, όπως αρκετά ειρωνικά δηλώνει η Ε.Ε.Κ.Δ.Π. ότι ήταν το κύριο μέλημα της, όχι μόνο θα πρέπει να περάσει από μεγάλες δυσκολίες και απλήρωτη εργασία (θα αναλυθεί εκτενώς παρακάτω) για να αποκτήσει το απολυτήριο λυκείου, **αλλά θα πρέπει μάλιστα να είναι απολύτως σίγουρος για την επιλογή του αντικειμένου φοίτησης, και άρα μελλοντικής εργασίας του, από την ηλικία των 17-18 χρονών!**

Συνολικά, παρατηρούμε μια έντονη μεταφορά των εκπαιδευτικών διαδικασιών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην δευτεροβάθμια, και μάλιστα σαν απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση του Εθνικού Απολυτηρίου και το πέρασμα στην τριτοβάθμια, γεγονός που σημαίνει μια τραγικά μεγάλη άνοδο του επιπέδου δυσκολίας. Μια άνοδο στο επίπεδο δυσκολίας που φυσικά ελάχιστα θα επηρεάσει εκείνους τους μαθητές των οποίων οι οικογένειες διαθέτουν τα χρήματα για να καλύψουν το κόστος της παραπαιδείας και των φροντιστηρίων, τα οποία εννοείται πως θα προσαρμοστούν στις νέες μεταρρυθμίσεις, π.χ. δημιουργώντας προγράμματα εξωσχολικής «βοήθειας» για τα εκτενή δοκίμια και τις διάφορες εργασίες. Και τι θα απογίνονται όμως όσοι μαθητές δεν καταφέρουν ή δεν επιθυμούν να αντεπεξέλθουν σε αυτό το απαιτητικό σύστημα, τους έντονους ρυθμούς του ή/και τις διάφορες αντικοινωνικές παραμέτρους του, σαν την απλήρωτη εργασία; **Σε αυτούς τους μαθητές η ελληνική παιδεία δυστυχώς δεν μπορεί να υποσχεθεί πλέον ούτε το βασικό χαρτί του Εθνικού Απολυτηρίου. Αντίθετα, θα τους παρέχει το «Εθνικό Πιστοποιητικό Φοίτησης», δηλαδή ένα χαρτί που θα αναγράφει απλά ότι παρακολούθησαν το λύκειο και πιο συγκεκριμένα πόσο χρόνο αφιέρωσαν σε αυτό! Αν τελικά εφαρμοστεί, είναι προφανές ότι το Εθνικό Πιστοποιητικό Φοίτησης θα είναι αναμφίβολα ένα χαρτί χωρίς καμία αξία στην αγορά εργασίας.** Θα είναι η ταυτότητα του σύγχρονου ανειδίκευτου εργάτη, το χαμηλότερο δυνατό επίπεδο προσόντων και δεξιοτήτων, το οποίο φυσικά θα προορίζεται για τα παιδιά της εργατικής τάξης. Αντιλαμβανόμαστε την πρόταση αυτή και την πιθανή εφαρμογή της σαν αναπόσπαστο κομμάτι της διαχείρισης της εργασίας μας από τον κόσμο των αφεντικών, σαν μια

προσπάθεια εδραίωσης και κατοχύρωσης πληθειακού τύπου εργασιακών σχέσεων, φυσικά εις βάρος εκείνου του κομματιού της νεολαίας που είτε δεν κατέχει το χρήμα, τον χρόνο και την αντοχή που θα είναι απαραίτητα για να επιτύχει κανείς μέσα σε αυτό το εξαντλητικό εκπαιδευτικό σύστημα, είτε αρνείται να συμμορφωθεί με την απλήρωτη εκμετάλλευση του από τα αφεντικά. **Δηλαδή, απλά και κατανοητά, θα σημάνει τον ερχομό μια νέας συνθήκης σκλαβιάς εις βάρος των καταπιεσμένων και των απείθαρχων, άλλη μια μορφή υποταγής και εκμετάλλευσης τους.**

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΑΝ ΟΠΛΟ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Ο ρόλος που έρχεται να διαδραματίσει ο Εθνικός Διάλογος είναι, στην πραγματικότητα, η προσεκτική και μεθοδευμένη διεύρυνση εκείνων των μέτρων που η αστική τάξη έχει θέσει υψηλά στις προτεραιότητες της.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση της απλήρωτης μαθητικής εργασίας, η οποία αποτελεί σημαντικότερο στόχο για τα συμφέροντα του κεφαλαίου, λόγω αφενός του τεράστιου οικονομικού οφέλους που θα έχει για αυτό και αφετέρου γιατί είναι η καλύτερη του ευκαιρία να κανονικοποιήσει την πρακτική της εθελοντικής εργασίας στην κοινωνική συνείδηση. Το ελληνικό κράτος εγκαινιάζει την προσπάθεια εδραίωσης της απλήρωτης εργασίας εντός των σχολείων παρουσιάζοντας την Μαθητεία για τους κατόχους πτυχίου του Δευτεροβάθμιου Κύκλου Σπουδών του ΕΠΑΛ, η οποία έρχεται στις αρχές της σχολικής χρονιάς 2014-2015, τότε μαζί με το «Νέο Λύκειο» και την περίφημη Τράπεζα Θεμάτων. Το μέτρο αυτό προβλέπει την δυνατότητα για όσους μαθητές τελειώσουν ένα τεχνικό λύκειο να δουλέψουν για 9 μήνες μετά την αποφοίτηση τους για κάποιο αφεντικό, ενώ παρακολουθούν ταυτόχρονα το εργαστηριακό μάθημα «*Ενισχυτική Εργαστηριακή Εκπαίδευση της Μαθητείας*» συνολικής διάρκειας διακοσίων (200) ωρών. Το Υπουργείο Παιδείας διαβεβαιώνει πως το «*Πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο*» ανέρχεται μόνο σε 28 ώρες την εβδομάδα και πως οι μαθητευόμενοι λαμβάνουν αποζημίωση που ορίζεται στο εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) επί του κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος, το οποίο ποσό διαμορφώνεται στα 17,12 €. Είναι γνωστό και κατανοητό ότι οι διαβεβαιώσεις αυτές δεν ανταποκρίνονται στην σκληρή πραγματικότητα της εργασιακής εκμετάλλευσης και πως τα αφεντικά είναι πλήρως ικανά να επιβάλλουν απόλυτα τους δικούς όρους εργασίας. Ο όλος σκοπός του προγράμματος αυτού είναι η απόκτηση του Πτυχίου Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5.

Μετά τον μεγάλο πανεκπαιδευτικό αγώνα που σημειώνεται εκείνη την περίοδο για την απόσυρση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης στο σύνολο της και αργότερα, μέσα στο πνεύμα των προεκλογικών υποσχέσεων, ο ΣΥΡΙΖΑ υπόσχεται να αποσύρει το Νέο Λύκειο. Χρησιμοποιώντας αρκετά επικοινωνιακά τεχνάσματα και την κατάργηση κάποιων αντικειμενικά ασήμαντων δευτερευόντων παραμέτρων του νομοσχεδίου, η κυβέρνηση της αριστεράς καταφέρνει να διατηρήσει ανέπαφο το μέτρο της μαθητείας για τους απόφοιτους των τεχνικών λυκείων.

Όπως φαίνεται όμως, αυτό δεν είναι αρκετό για τα συμφέροντα του ντόπιου κεφαλαίου, αφού το μεγαλύτερο μέρος των μαθητών ΕΠΑΛ αντιλαμβάνεται την μαθητεία σαν μια άχρηστη και απεχθή διαδικασία και για αυτό την αποφεύγει. **Έτσι, μια από τις κυριότερες προτάσεις της Ε.Ε.Κ.Δ.Π. είναι η**

καθιέρωση της αναγκαστικής «κοινωνικής», όπως ονομάζεται, και φυσικά αμισθί εργασίας για όλους τους μαθητές, ως απαραίτητη προϋπόθεση για να αποκτήσουν το απολυτήριο τους. Όσο για το που θα «προσφέρουν» οι μαθητές αυτήν την δωρεάν εργασία, η επιτροπή έχει μερικές πολύ ενδιαφέρουσες προτάσεις, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες των Δήμων της χώρας ή μονάδες υγείας και φροντίδας ηλικιωμένων και άλλα παρόμοια. Επιπλέον, έχει ήδη αρχίσει στην περιφέρεια Κρήτης η πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος της Μεταλυκειακής Μαθητείας, που δικαιολογείται σαν «*πρόγραμμα κατάρτισης των αποφοίτων των ΕΠΑΛ*», με σκοπό να εφαρμοστεί σε ολόκληρη την χώρα. Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι η διαχείριση της ελληνικής παιδείας επιχειρεί μια σταδιακή αναβάθμιση του συγκεκριμένου μέτρου και των αποτελεσμάτων του, καθώς με κάθε καινούριο βήμα εφαρμόζεται για ακόμα μεγαλύτερα κομμάτια της εργατικής νεολαίας και με ακόμα χειρότερους όρους εκμετάλλευσης. **Μέσα σε μερικά χρόνια η προσωπική επιλογή της μαθητείας για τους αποφοίτους των ΕΠΑΛ «αναβαθμίστηκε» σε κρατικό ομαδικό πρόγραμμα και στον ορίζοντα αχνοφαίνεται η εφαρμογή της για το σύνολο της μαθητικής κοινότητας και μάλιστα σαν μια διαδικασία όχι προαιρετική, αλλά υποχρεωτική.** Πόσα χρόνια θα περάσουν άραγε μέχρι να γίνει υποχρεωτική και η μεταλυκειακή μαθητεία; Πόσα ακόμα μέχρι οι μαθητές να την προσφέρουν όχι σε δημόσιες υπηρεσίες, αλλά σε ιδιώτες και εταιρίες; Πόσα ακόμα μέχρι να φτάσει να συνδεθεί με την, ήδη εδραιωμένη, πρακτική στα πανεπιστήμια και να δουλεύουμε αμισθί ή με υποκατώτατο μισθό καθ' όλη την διάρκεια της φοίτησης μας στην δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση;

Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΤΑΘΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Σύμφωνα τουλάχιστον με δηλώσεις του Λιάκου ο Εθνικός Διάλογος έχει λήξει σαν διαδικασία από τον Μάιο του 2016, όταν δημοσιεύθηκαν δηλαδή και τα πορίσματα του. Αν λάβουμε υπόψη μας το γεγονός ότι η ηλεκτρονική σελίδα του Ε.Δ. περιλαμβάνει μόνο μια ακόμα ανακοίνωση έπειτα από την δημοσίευση των τελικών του πορισμάτων και αυτή ακόμα χρονολογείται μόνο 4 μέρες μετά, τότε μπορούμε να είμαστε σίγουροι πως οι συνεδριάσεις της Ε.Ε.Κ.Δ.Π. έχουν πλέον λήξει, τουλάχιστον σαν επίσημες διαδικασίες.

Έτσι, μας γεννάται το επόμενο φυσικό ερώτημα: για ποιόν λόγο μπήκε άραγε η κεντρική διαχείριση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος στον κόπο να συγκεντρώσει τα σημαντικότερα μέλη των επιμέρους οργανισμών του, δημιουργώντας την Επιτροπή Διαλόγου;

Για ποιόν λόγο να συγκεντρώνονται και να συνεδριάζουν όλα αυτά τα εξέχοντα ονόματα του εκπαιδευτικού στερεώματος για 7 μόνο μήνες, σχηματίζοντας μια επιτροπή, η οποία αφού παρουσίασε τα πορίσματα της βγήκε στην ουσία εκτός λειτουργίας, αφήνοντας έτσι την επιλογή υλοποίησης ή επεξεργασίας τους πίσω στα χέρια της κεντρικής διαχείρισης του εκπαιδευτικού συστήματος; Τα χρηματικά ποσά που εξασφάλισε η Ε.Ε.Κ.Δ.Π θα ήταν μια πλήρως επιφανειακή, έως και γραφική, απάντηση σε αυτήν την ερώτηση.

Μέσα στο διάστημα των τελευταίων δεκαετιών εξέχουσες και αξέχαστες προσωπικότητες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, όπως ο Ράλλης, ο Αρσένης, η Διαμαντοπούλου και ο Μπαμπινιώτης, έχουν ηγηθεί, προσδίδοντας κύρος με το βάρος του ονόματος τους, παρομοίων μελετών και ερευνών πάνω στην ταξική διαχείριση της παιδείας και της νεολαίας. Η ίδια η ηλεκτρονική σελίδα του Ε.Δ. περιέχει

συνδέσμους για αρκετά από αυτά τα έργα, ίσως θέλοντας να δείξει τις πολιτικές και ιστορικές καταβολές του. Μέλη της Ε.Ε.Κ.Δ.Π. και πολλά άλλα πρόσωπα της ελληνικής πολιτικής σκηνής έχουν δηλώσει κατά καιρούς την συμπάθεια τους προς αυτούς τους προηγούμενους Διαλόγους. Άρα, ποια ήταν αυτή η συστημική ανάγκη που οδήγησε στην εκκίνηση του τελευταίου Διαλόγου για την Παιδεία;

Αυτές οι παλαιότερες προσπάθειες διακατέχονται από ένα βασικό και μεγάλο πρόβλημα: ήταν μέρος κυβερνητικής/κομματικής πολιτικής. Ήταν δηλαδή, έστω σε γενικές γραμμές, ευθυγραμμισμένες με τις προθέσεις και τους πολιτικούς στόχους της εκάστοτε πολιτικής διαχείρισης. Για παράδειγμα, η μεταρρύθμιση Ράλλη το 1976, η οποία έγινε με ξεκάθαρο σκοπό της να προσαρμόσει την παιδεία στις τότε απαιτήσεις της ΕΟΚ και της διεθνούς τράπεζας, τροποποιείται σε μεγάλο βαθμό από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, όταν ανέρχεται για πρώτη φορά στην εξουσία το 1981. Φυσικά οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις που πραγματοποίησε η κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ ήταν, αν όχι χειρότερες, σίγουρα το ίδιο αντικοινωνικές με αυτές του Ράλλη, γεγονός που γίνεται άλλωστε ξεκάθαρο από τις μαζικές πανεκπαιδευτικές κινητοποιήσεις που σημειώθηκαν εναντίον τους, οι οποίες έφτασαν μάλιστα στο σημείο να κορυφωθούν με μαζικές συγκρούσεις στο κέντρο της Αθήνας. Η κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ, όπως και κάθε κυβέρνηση, δεν εισηγήθηκε τις δικές της καινούριες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις λόγω κάποιας αξιακής ή πολιτικής διαφωνίας με το προηγούμενο από το δικό της εκπαιδευτικό σύστημα (στο συγκεκριμένο παράδειγμα αυτό του Ράλλη). Είναι ξεκάθαρο ότι και τα δύο συστήματα, και τα δύο μεταρρυθμιστικά «πακέτα» επιχειρούσαν εξίσου να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα της αστικής τάξης, εγχώριας και διεθνούς. Παρ' όλα αυτά αποτελεί πάγια τακτική αποπροσανατολισμού και επικοινωνιακής πολιτικής για κάθε καινούριο κυβερνητικό σχήμα να φέρνει τις δικές του «ιδιαιτέρες» μεταρρυθμίσεις στον τομέα της παιδείας και των εξεταστικών συστημάτων. Έτσι, **ο όποιος σχεδιασμός πάνω στην περαιτέρω επέκταση των ταξικών στόχων του κεφαλαίου που αφορούν την διαχείριση της εκπαίδευσης μπαίνουν συνεχώς στον πάγο, ακυρώνονται, επανεκκινούνται και επαναδημιουργούνται συχνά από το μηδέν, προεκτείνοντας έτσι διαρκώς τον χρόνο υλοποίησής τους.**

Σε αυτό το χρόνιο πρόβλημα επιχειρεί να δώσει λύση εν έτη 2015 η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Το σκεπτικό πίσω από την δημιουργία της Ε.Ε.Κ.Δ.Π. ήθελε την διατύπωση των απαραίτητων βημάτων που πρέπει να λάβει η εκάστοτε πολιτική ηγεσία για να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις του κεφαλαίου, με έναν τέτοιο τρόπο που να καθίσταται σαφές και αποδεκτό από όλες τις δυνάμεις του πολιτικού σκηνικού πως τα πορίσματα αυτά θα παραμείνουν (σχεδόν) αμετάβλητα παρ' όλες τις πολιτικές εξελίξεις και μεταλλαγές, ενδοκυβερνητικές ή εκλογικές, που μπορεί να ζήσει η χώρα. **Κοινώς, το κράτος επιδιώκει να αποκτήσει συνέχεια και στον τομέα της διαχείρισης της εκπαίδευσης -που ισούται φυσικά την διαχείριση της νεολαίας- μια επιθυμία που δεν έχει καταφέρει να πραγματοποιήσει έως τώρα, παρά σε κάποιες λεπτομέρειες.**

Απόδειξη των προθέσεων αυτών αποτελούν και τα λόγια του πολιτικού εμπνευστή του Εθνικού Διαλόγου Νίκου Φίλη, ο οποίος δηλώνει πως «*Τα πολιτικά κόμματα δεν πρέπει να εμπλέξουν την εκπαίδευση στην πολιτική αντιπαράθεση*» και ακόμα πως «*Ο εθνικός και κοινωνικός διάλογος για την παιδεία είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαίος σήμερα, όχι μόνο για να εξασφαλίσει τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση της κοινωνίας στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, αλλά και για να αφουγκραστεί τις ανάγκες της*». Από αυτές του τις δηλώσεις κρατάμε με μεγάλο ενδιαφέρον την λέξη συναίνεση, στην συγκεκριμένη περίπτωση την κοινωνική. **Σε τελική ανάλυση, ο δεύτερος ιστορικός ρόλος που επιχείρησε και κατάφερε να επιτελέσει ο Εθνικός Διάλογος ήταν η εξασφάλιση της συναίνεσης από όλες τις κοινοβουλευτικές παρατάξεις, από όλους τους εκπαιδευτικούς φορείς, από όλα τα σημαντικά πρόσωπα που εμπλέκονται με την όλη διαδικασία.** Η συναίνεση αυτή ήταν από την αρχή ένα μεγάλο ζητούμενο για την επίτευξη των αστικών φιλοδοξιών, αφού η συνεχής παρεμβολή κάθε νέας κυβέρνησης

και κάθε καινούριου υπουργού στην εκπαιδευτική διαδικασία ήταν εκείνος ο αστάθμητος παράγοντας που διέκοπτε την φυσική συνέχεια των σχεδίων επιβολής τους. Έτσι ο Ε.Δ. διαμορφώνεται σαν την καλύτερη εργαλειοθήκη στα χέρια των εκπροσώπων του κεφαλαίου, αφού με τον χαρακτήρα καθολικής συναίνεσης και συμμετοχής που κατάφερε ο Φίλης να του προσδώσει, καταφέρνει να υπερπηδήσει μια και καλή το χρόνιο «εμπόδιο» των πολιτικών εναλλαγών και διακυμάνσεων.

Άσχετα με το ποια κυβέρνηση, ποιος υπουργός, ποιο όργανο ή συμβούλιο θα κληθεί να υλοποιήσει σε τελικό στάδιο τα πορίσματα, ένα πράγμα είναι σίγουρο: η κληρονομιά του Εθνικού Διαλόγου θα μας στοιχειώνει όσα χρόνια και αν περάσουν μέχρι να υλοποιηθεί.

ΤΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ επιχείρησε από την αρχή του Εθνικού Διαλόγου να του προσδώσει ένα υποτίθεται ανοιχτό και συμμετοχικό προφίλ. Οι πρώτες δηλώσεις Φίλη για την δημιουργία του Ε.Δ. και της αντίστοιχης Επιτροπής προσπάθησαν να τα παρουσιάσουν σαν μια προσπάθεια επικοινωνίας με την εκπαιδευτική κοινότητα και όλους τους άμεσα ενδιαφερόμενους, η οποία μάλιστα θα αφουγκραζόταν τις ανάγκες της δοκιμαζόμενης από την κρίση κοινωνίας. Για αυτόν τον λόγο, άλλωστε, ο Εθνικός Διάλογος ονομάστηκε και «Κοινωνικός».

Στην πραγματικότητα κανένα πλατύ κομμάτι της εκπαιδευτικής κοινότητας δεν συμμετείχε στην όλη διαδικασία πάρα μόνο μέσω των ξεπουλημένων συνδικαλιστικών εκπροσώπων του, καμία κοινωνική ομάδα δεν εξέφρασε την γνώμη της, κανένας και καμία δεν είχε την δυνατότητα να παρέμβει στον υποτιθέμενο «Διάλογο». Ουσιαστικά η μόνη δυνατότητα συμμετοχής στην διαδικασία του Διαλόγου ήταν η ηλεκτρονική φόρμα υποβολής προτάσεων, που φιλοξενούταν στην επίσημη ιστοσελίδα του Ε.Δ., και σε επόμενο στάδιο η ελπίδα πως η Επιτροπή πραγματικά διαβάζει αυτές τις ηλεκτρονικές υποβολές, κάτι μάλλον απίθανο. **Έτσι εξελίχθηκε λοιπόν η προσπάθεια των διαχειριστών του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος να παρουσιάσουν κάποια φανταστική κοινωνική συναίνεση στα σχέδια τους και την εξαθλίωση που αυτά υπόσχονται.**

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Είναι απολύτως φυσικό η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, ειδικά μετά την επιτυχία που σημείωσε στην εκπόνηση του Εθνικού Διαλόγου και την απόσπαση της απαραίτητης συναίνεσης γύρω από αυτόν, να ξεκινήσει την δικιά της πρώτη προσπάθεια υλοποίησης των πορισμάτων του. **Ο Φίλης έπαιξε τον ρόλο που του αναλογούσε αναλαμβάνοντας να συγκαλέσει τον Ε.Δ. και να διαμορφώσει τις κατάλληλες συνθήκες διεξαγωγής του. Ο Γαβρόγλου από την άλλη, μπορεί να προχωρήσει πλέον απερίσπαστος στα πρώτα ουσιαστικά βήματα υλοποίησης των πορισμάτων του.** Μάλιστα ο νέος υπουργός παιδείας έχει μεγάλα σχέδια. Σαν πυρήνα των κινήσεων του έχει την επιθυμία του να καταφέρει επιτέλους την πλήρη ευθυγράμμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στις ανάγκες της αγοράς. Και επειδή εν πάση περιπτώσει εντός του καπιταλιστικού κόσμου αυτή η ευθυγράμμιση αποτελεί ήδη εδραιωμένη συνθήκη, θα μπορούσαμε καλύτερα να πούμε ότι ο Γαβρόγλου θα προσπαθήσει να ανοίξει διάπλατα τον δρόμο για

τα αφεντικά ώστε να εισέλθουν πλέον και με νομική κατοχύρωση, επίσημα και ανοιχτά στην διαχείριση του εκπαιδευτικού συστήματος.

Σαν πρώτο βήμα αυτής του της στρατηγικής, ο νέος ΥΠ.ΠΑΙ. μόλις ένα περίπου μήνα μετά την ανάληψη των καθηκόντων του ανακοινώνει την αναδιαμόρφωση του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας (Ε.ΣΥ.Π.), το οποίο θα λειτουργεί από εδώ και στο εξής ως «Εθνικό Συμβούλιο Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού (Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ.)». «Αυτό που μας λείπει τώρα είναι ένας θεσμός που θα είναι ένα Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας και ανθρώπινου δυναμικού. Δηλαδή αυτό που λέμε η σύνδεση με την αγορά εργασίας, η σύνδεση με τα άλλα υπουργεία [...] νομίζουμε λοιπόν ότι πρέπει το Ε.ΣΥ.Π. να αναμορφωθεί σε ένα τέτοιο φορέα. Πολύ μικρότερο, πολύ πιο ευέλικτο, αλλά ένα φορέα που θα συζητάει η κοινωνία με τους εκπαιδευτικούς θεσμούς» αναφέρει ο Γαβρόγλου στις 14/12/2016, μεταξύ πολλών άλλων επικοινωνιακών «σαλτών» σε συνέντευξη του σχετικά με το Ε.ΣΥ.Π. και την αναδιαμόρφωση του. Στην ίδια συνέντευξη ανακοινώνει επίσης ότι σε αυτό το αναδιαμορφωμένο Ε.ΣΥ.Π. θα συμμετέχουν, εκτός από τους αναμενόμενους φορείς του χώρου της εκπαίδευσης, και φορείς της αγοράς εργασίας. Όπως αναφέρει και η ιδρυτική διάταξη του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ. σκοπός του θα είναι η σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και την απασχόληση. Σε αυτήν την προσπάθεια λοιπόν θα συνεισφέρουν τα μέγιστα -σαν μέλη του νέου συμβουλίου- εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εργασίας, του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας (Κ.Ε.Ε.Ε.), της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.), του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρωπίνου Δυναμικού (Ε.Ι.Ε.Α.Δ.) και του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.). Το πως υποτίθεται ότι θα επιτευχθεί αυτή η σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας -και μάλιστα από έναν φορέα όπου οι εκπρόσωποι των δύο αυτών χώρων θα συμμετέχουν ισότιμα- παραμένει αδιευκρίνιστο.

Σε άλλες δηλώσεις του υπουργού και άλλων, γίνεται απολύτως ξεκάθαρη η σύνδεση της αναδιαμόρφωσης του ΕΣΥΠ με την δρομολόγηση των νέων εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες έχουν κατά γενική ομολογία σαν βάση τους τα πορίσματα του Εθνικού Διαλόγου. Όταν η σύνδεση αυτή μπει στο ίδιο κάδρο με την συμμετοχή των προαναφερθέντων φορέων της αγοράς εργασίας στο Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ., γίνεται ακόμα πιο εμφανής ο στόχος των πορισμάτων του Εθνικού Διαλόγου, ο οποίος ήταν, είναι και θα είναι η εξυπηρέτηση των αναγκών και των επιθυμιών των αφεντικών.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειώσουμε ότι οι κινήσεις Γαβρόγλου, είτε γίνονται μέσα από το Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ. είτε μέσα από το ΥΠ.ΠΑΙ., ενώ (θα) έχουν σαν γνώμονα τους τα πορίσματα του Εθνικού Διαλόγου, δεν θα συμμορφώνονται απαραίτητα πλήρως σε αυτά. Ο νέος Υπουργός Παιδείας έχει την ευχέρεια να χρησιμοποιήσει τον Ε.Δ. σαν σταθερή βάση πάνω στην οποία θα μπορέσει να θεσπίσει ακόμα χειρότερες μεταρρυθμίσεις. Για παράδειγμα, ενώ υπερασπίζεται την πρόταση της Ε.Ε.Κ.Δ.Π. για την κατάργηση των πανελληνίων και προαγωγή στην τριτοβάθμια μόνο με το Απολυτήριο Λυκείου, δεν συμμερίζεται την «ευαίσθητη» πρόταση για το σύστημα του συντελεστή βαρύτητας που βασίζεται στις προτιμήσεις και επιθυμίες των μαθητών, αλλά σύμφωνα με ανακοινώσεις του έχει σκοπό να θεσπίσει τον βαθμό του Απολυτηρίου σαν μέσο μοριοδότησης των μαθητών για την είσοδο στην τριτοβάθμια. **Αν αναλογιστούμε όλες τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις για την απόκτηση του απολυτηρίου που περιγράφονται στα πορίσματα του Ε.Δ., μπορούμε εύκολα να συμπεράνουμε ότι, σε βάθος εξαιτίας περίπου, οι μαθητές θα βρουν μπροστά τους ένα εκπαιδευτικό-εξεταστικό σύστημα πιο πιεστικό, ψυχοφθόρο και βαθιά ταξικό από ποτέ.**

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η παραίτηση του Θεοτοκά από την θέση του Προέδρου του Ε.ΣΥ.Π., γιατί όπως αναφέρει στην επιστολή παραίτησης του «με νόμο μετατρέπουν το ΕΣΥΠ σε κυβερνητικό όργανο»! Ο

Θεοτοκάς εξηγεί την κατηγορία του αυτή, με την αιτιολογία πως στο 21μελές συμβούλιο του νέου ΕΣΥΠ θα προβλέπεται η απόλυτη πλειοψηφία κυβερνητικών παραγόντων ή εμπειρογνομόνων που θα ορίζονται από τον Υπουργό Παιδείας. **Άρα, με λίγα λόγια, το Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ., σαν νέα μορφή του παλιού ΕΣΥΠ που εδώ και τόσα χρόνια φυτοζωούσε, μπαίνει δυναμικά στο προσκήνιο λειτουργώντας σαν την επόμενη πράξη στο έργο του Ε.Δ. και, όντας κάτω από τον άμεσο έλεγχο του Υπουργείου Παιδείας, έρχεται με σκοπό να εφαρμόσει επιτέλους τα πορίσματα του Διαλόγου, με την συνεργασία και σε πλήρη ευθυγράμμιση με τα συμφέροντα των εκπροσώπων της αγοράς και πλέον με τις προσθήκες του νέου Υπουργού Παιδείας. Γαβρόγλου go big or go home...**

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ιδιαίτερο ενδιαφέρουσα ήταν η τελευταία μεθόδευση του Υπουργείου Παιδείας που αφορούσε τις εγγραφές στα Τεχνικά Λύκεια για την σχολική χρονιά 2017-2018. Συγκεκριμένα για το σχολικό έτος 2017-2018 η δήλωση προτίμησης για εγγραφή στα ΕΠΑΛ πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονικά από τις 19/6 έως τις 23/6 (δηλαδή σε ένα διάστημα μόνο 5 ημερών) και η εγγραφή των μαθητών ολοκληρώθηκε μόλις μια βδομάδα μετά, δηλαδή στις 30/6. Μάλιστα, η δήλωση προτίμησης έπρεπε να γίνει υποχρεωτικά ηλεκτρονικά και απαιτούσε την δήλωση του ΑΦΜ του γονέα του παιδιού. Η εγκύκλιος για τον νέο αυτό τρόπο εγγραφής στάλθηκε μόνο στα ΕΠΑΛ και ακόμα και εκεί έφθασε την τελευταία στιγμή. Η δημόσια πληροφόρηση των μαθητών και των οικογενειών τους για την αλλαγή που υπήρξε ήταν παραπάνω από ελλιπής, κάτι που σίγουρα δεν έγινε καταλάθος. Ακόμα, η υποχρεωτική χρήση του ΑΦΜ του γονέα δημιουργεί πολλά προβλήματα σε οικογένειες μεταναστών/προσφύγων που μπορεί να μην έχουν χαρτιά, σε μαθητές/τριες που διαμένουν σε ιδρύματα τα οποία δυσκολεύονται νομικά να αναλάβουν την νέα διαδικασία εγγραφής, σε μαθητές/τριες των οποίων την επιμέλεια δεν έχουν οι γονείς τους και σε πολλά ακόμα άτομα, δημιουργώντας διάφορες επιπλοκές που θα φανούν πιο ξεκάθαρα με το πέρασμα του χρόνου. Σε όσες/ους μαθήτριες/τες δεν πρόλαβαν να γραφτούν στο ενδεδειγμένο διάστημα των 5 ημερών θα επιτραπεί φυσικά η εγγραφή και ένταξη σε κάποιο Τεχνικό Λύκειο, αλλά σε επόμενο χρονικό διάστημα. Όμως, τα τμήματα των ΕΠΑΛ θα έχουν δημιουργηθεί ήδη από τις 30/6 και δεν προβλέπεται δημιουργία νέων τμημάτων που να καλύπτουν τις «καθυστερημένες» εγγραφές. Το Υπουργείο Παιδείας θα φροντίσει να χρησιμοποιήσει την ελλειπέστατη εγγραφή μαθητών σαν επιχείρημα για να καταργήσει μαζικά τμήματα και ειδικότητες, ίσως ακόμα και σχολικές μονάδες, έτσι ώστε, να μην βρεθεί στην «δυσάρεστη» θέση, δηλαδή να μην αναλάβει την ευθύνη, να τα κλείσει τον Σεπτέμβριο, όπως έγινε και σε προηγούμενα χρόνια. **Είναι προφανές ότι αυτή η κίνηση του ΥΠ.ΠΑΙ. είχε χαρακτήρα περισσότερο επικοινωνιακό και όχι ουσιαστικό, αφού οι συγχωνεύσεις σχολείων, οι καταργήσεις ειδικοτήτων και γενικότερα οι τεράστιες περικοπές στην χρηματοδότηση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι μια καλά εδραιωμένη πραγματικότητα, μέσα στο γενικότερο κλίμα των πολιτικών οικονομικής λιτότητας.**

Το πραγματικό νόημα του σχεδιασμού του Υπουργείου ήταν να καταφέρει να δοκιμάσει και να επιδείξει την επικοινωνιακή και πολιτική του δύναμη. Να διατρανώσει πως μπορεί ανενόχλητο να πραγματοποιεί μετταρρυθμίσεις οι οποίες είναι -ακόμα και με συστημικά δεδομένα- πέρα για πέρα παράλογες και δυσκολεύουν απίστευτα την ζωή μαθητών, γονέων, κηδεμόνων και καθηγητών, χωρίς την παραμικρή κοινωνική ή πολιτική επίπτωση. Πως μπορεί δηλαδή να αναγκάζει ολόκληρη την βάση της εκπαιδευτικής κοινότητας να συμμορφώνεται αδιαμαρτύρητα σε απαιτήσεις που μόνο σαν ακραίες και

εξωπραγματικές μπορούν να χαρακτηριστούν, όπως το να γίνει το σύνολο των εγγραφών στα ΕΠΑΛ -οι περισσότερες των οποίων γίνονται «παραδοσιακά» τον Σεπτέμβριο- μέσα σε 5 μόνο μέρες, στις αρχές του καλοκαιριού, υποχρεωτικά ηλεκτρονικά και χωρίς να έχει υπάρξει η οποιαδήποτε ενημέρωση ή ανακοίνωση από την επίσημη πολιτεία. Πως μπορεί κατα το δοκούν να αφήνει παιδιά εκτός σχολείου, να τα μετακινεί από τα σχολεία επιλογής τους και να τους προσφέρει μόνο όσες επιλογές εκπαίδευσης επιθυμεί. Πως όλα αυτά μπορεί να τα δικαιολογήσει εύκολα και απλά σαν «εκσυγχρονισμό» του εκπαιδευτικού συστήματος. Πως μπορεί να κατηγορήσει δημόσια τις Ενώσεις Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης που αντέδρασαν σαν «αναχρονιστικά» και «οπισθοδρομικά» στοιχεία.

Εν όψει του μεγάλου έργου που το περιμένει, που είναι φυσικά η υλοποίηση των πορισμάτων του Εθνικού και Κοινωνικού Διαλόγου για την Παιδεία και όλα τα υπόλοιπα σχέδια που εντάσσονται στην μεγάλη εκπαιδευτική μετταρύθμιση που προωθεί η συστημική διαχείριση, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα προετοιμάζεται, δοκιμάζει τις δυνατότητες του, διευρύνει το οπλοστάσιο του, δείχνει τα δόντια του σε όλους όσους μπορεί να θελήσουν να το παρεμποδίσουν.

Η ΣΥΝΟΛΙΚΟΤΕΡΗ ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Ο ελληνικός καπιταλισμός φαίνεται να προσπαθεί να αναβαθμιστεί, να γίνει πιο αποτελεσματικός και παραγωγικός και μάλιστα στο άμεσο μέλλον. Ένα ακόμα στίχοιο που συναινεί σε τούτη την ανάγνωση είναι η πιο πρόσφατη φαινή ιδέα του κρατικού μηχανισμού για την συνέχιση της εκμετάλευσης των μεταναστευτικών και προσφυγικών πληθυσμών. Στην 1/6/2017 το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης προκηρύσσει διαγωνισμό για την υποβολή προτάσεων ανάληψης προγράμματος με τίτλο «*Εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος αγροτικής εκπαίδευσης σε πρόσφυγες 15-18 ετών*». Το πρόγραμμα αυτό θα επικεντρωθεί -φυσικά- στην πρακτική άσκηση των ανήλικων προσφύγων, η οποία θα πραγματοποιείται σε μονάδες αγροτικής παραγωγής, και θα αφορά τα προσφυγόπουλα που διαμένουν στα γνωστά «*Κέντρα Φιλοξενίας*» (δηλαδή στρατόπεδα συγκέντρωσης), συγκεκριμένα αυτά της Αττικής και της Κεντρικής Μακεδονίας. **Μιλάμε δηλαδή για ένα πρόγραμμα που θα αποκλείει τα παιδιά των προσφύγων από την δημόσια εκπαίδευση, από το σχολείο ή/και το πανεπιστήμιο, και θα τα διοχετεύει κατευθείαν εκεί που τα χρειάζεται η ντόπια αστική τάξη: στα χωράφια.**

Τέτοιου είδους προγράμματα δουλεμπορίας των μεταναστών/προσφύγων που βρίσκονται αποκλεισμένοι στα στρατόπεδα συγκέντρωσης δεν είναι πρωτόκουστα. Έχουν υπάρξει ξανά στο παρελθόν καταγγελίες και μαρτυρίες για την άριστη συνεργασία κράτους, αστυνομίας, φασιστών και αφεντικών, που δημιουργούν κυκλώματα διακίνησης -φτηνού ή και τελείως τζάμπα- εργατικού δυναμικού. Τώρα, όμως, βλέπουμε το ελληνικό κράτος να προχωρά ένα βήμα παραπέρα και να επιχειρεί να θεσμοθετήσει, φυσικά κάτω από τον μανδύα της εκπαίδευσης και της ομαλής κοινωνικής ένταξης, την απλήρωτη εργασία των ανήλικων προσφύγων, προς το παρών στα χωράφια. **Αντιλαμβάνομαστε πως η επιλογή αυτή δεν είναι καθόλου τυχαία. Οι μεταναστευτικοί/προσφυγικοί πληθυσμοί αποτελούσαν πάντα το πιο αδύναμο και ευάλωτο κομμάτι της εργατικής τάξης.** Ακόμα πιο ευάλωτοι στις ορέξεις των ντόπιων αφεντικών είναι εκείνοι οι μετανάστες/πρόφυγες που βρίσκονται φυλακισμένοι στα κέντρα κράτησης, οι οποίοι ζουν μακριά από τον κοινωνικό ιστό, σε καθεστώς αφάνειας, απομόνωσης και αορατότητας. Και τέλος, ακόμα πιο απροστάτευτο είναι το ανήλικο κομμάτι αυτών των αποκλεισμένων

κοινοτήτων. **Είναι, από κάθε άποψη, ο ιδανικός στόχος για το κράτος και το κεφάλαιο για να δοκιμάσουν στην πράξη τα όρια της συνολικότερης επίθεσης που ετοιμάζουν.**

Μια επίθεση που γίνεται πιο ορατή και κατανοητή αν βάλει κανείς στο ίδιο «κάδρο» την θεσμοθέτηση της απλήρωτης εργασίας στα χωράφια για τους ανήλικους πρόσφυγες, της απλήρωτης εργασίας σε υπηρεσίες και οργανισμούς για τους μαθητές των Γενικών Λυκείων, της μαθητείας (δηλαδή υπο-αμειβόμενης ή και απλήρωτης εργασίας) σε ιδιώτες για τους μαθητές των Τεχνικών Λυκείων, την εφεύρεση ενός απολυτηρίου δεύτερης ταχύτητας (Πιστοποιητικό Φοίτησης) το οποίο αποκλείει άμεσα τον κάτοχο του από την τριτοβάθμια εκπαίδευση, την δημιουργία του Εθνικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού, δηλαδή ενός οργάνου στο οποίο εκπροσωπούνται μόνιμα οι μεγάλοι παίκτες του καπιταλιστικού ανταγωνισμού, και την δημόσια ανακήρυξη του σαν τον πλέον σημαντικό και κεντρικό φορέα λήψης αποφάσεων του Υπουργείου Παιδείας. Σε μια εποχή όπου η κοινωνική βάση πολύ απλά αδυνατεί να ανταπεξέλθει στην αβάσταχτη φορολογία της από το κράτος, το κεφάλαιο οφείλει να βρει άλλους τρόπους για την ομαλή συνέχεια της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης. Εντός αυτού του σκηνικού η ολοένα και μεγαλύτερη άντληση της εργατικής μας υπεραξίας, υπό ολοένα και χειρότερους όρους, φαίνεται να είναι η καλύτερη λύση για τους από τα πάνω. **Καθώς η καπιταλιστική κρίση βαθαινει και εντείνεται, ο ανήλικος πληθυσμός, ντόπιος ή όχι, φαντάζει όλο και περισσότερο στα μάτια της αστικής τάξης σαν «χρυσορυχείο» πάνφθηνης ή και αμισθί εργασίας και, αφού οι μύθοι περί κοινωνικού κράτους και προστασίας βασικών δικαιωμάτων πουμίλαγαν -μεταξύ άλλων- για την κατηγορηματική απαγόρευση της ανήλικης εργασίας έχουν καταρεύσει προ πολλού, δεν έχει πλέον κανένα λόγο να μην κυνηγήσει αυτό το μεγάλο της όνειρο.**

Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΞΕΠΟΥΛΗΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΤΟΠΑΤΕΡΩΝ

Γενικότερα οι αντιδράσεις που έχουν υπάρξει από πρόσωπα και οργανώσεις του χώρου της εκπαίδευσης ενάντια στο νέο σκηνικό που διαμορφώνεται είναι ελάχιστες και υποκριτικές. Κατηγορηματικά αρνητικός υπήρξε ο Κοτσιφάκης, τουλάχιστον σύμφωνα με δηλώσεις του, που ανέφεραν πως «τα πορίσματα είναι του Λιάκου και όχι της Επιτροπής». Επαναλαμβάνουμε πως ο Κοτσιφάκης, ο οποίος αναφέρεται σε διάφορα δημοσιεύματα σαν ο «άτυπος σύμβουλος του Υπουργείου και του Νίκου Φίλη», έχει διατελέσει πρόεδρος της ΟΛΜΕ, που ήταν άλλωστε και η μόνη ιδιότητα με την οποία συμμετείχε στην Ε.Ε.Κ.Δ.Π. Σύμφωνα με τις δικές μας εκτιμήσεις, η στάση του συγκεκριμένου κρίνεται περισσότερο υποκριτική ή βασιζόμενη σε άλλου είδους μικροπολιτικά παιχνίδια, παρά ειλικρινής αγωνιστική εναντίωση στα πορίσματα του Ε.Δ. Δεν είμαστε πρόθυμοι να απαλλάξουμε κανέναν από τους συμμετέχοντες στην Ε.Ε.Κ.Δ.Π. από τις ευθύνες του, όσες δηλώσεις αποστασιοποίησης και να κάνει, για τους δικούς του προσωπικούς ή πολιτικούς λόγους. Όσον αφορά τον τομέα του συνδικαλισμού, έντονα αρνητική στάση επέδειξε αρχικά η ΟΛΜΕ, η οποία μάλιστα απείλισε τον Γαβρόγλου πως, αν δεχθεί τις προτάσεις Λιάκου, η ίδια θα αποχωρήσει από την οποιαδήποτε διαδικασία διαλόγου και θα αντιδράσει οργανώνοντας κινητοποιήσεις. Οι δηλώσεις αυτές αποδείχθηκαν πλήρως υποκριτικές και ψευδείς, αφού ακόμα και μετά την αποδοχή των λεγόμενων «προτάσεων Λιάκου» από το Υπουργείο Παιδείας, η ΟΛΜΕ όχι μόνο δεν οργάνωσε κάποια κινητοποίηση διαμαρτυρίας, αλλά μάλιστα θα συμμετέχει επίσημα με εκπρόσωπο της και στο Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ., δηλαδή το όργανο που θα αναλάβει την διεκπαιρέωση των μετταρρυθμίσεων που η ΟΛΜΕ υποτίθεται ότι καταδικάζει απερίφραστα. Καμία έκπληξη δεν προκαλεί η συμμετοχή εκπροσώπων της Γ.Σ.Ε.Ε. και της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. στο νέο συμβούλιο, αφού οι εργατοπατέρες

συνδικαλιστές έχουν αποδείξει πολλές φορές στο παρελθόν το ποιόν τους και το ποια συμφέροντα υπηρετούν.

Μοναχά η αντίδραση του Συμβουλίου Σχολικών Συμβούλων, οι οποίες αναλύονται σε σχετική ανακοίνωση του, ήταν ιδιαίτερα αρνητική. Δίνοντας την έγκριση του σε τρία μοναχά σημεία από ολόκληρη την έκθεση των πορισμάτων της Επιτροπής Διαλόγου, οι μόνες ευθύνες που θα μπορούσαν να του αποδοθούν αφορούν μοναχά την συμφωνία του πάνω στην εδραίωση της τράπεζας θεμάτων. **Το εκπαιδευτικό σκηνικό που διαμορφώνεται κάτω από την διαχείριση ΣΥΡΙΖΑ έρχεται για να επιβεβαιώσει την επιτυχία του αρχικού της σχεδιασμού που ήθελε (και πέτυχε) να αποσπάσει την απόλυτη συναίνεση γύρω από την προσπάθεια διεξαγωγής ενός Εθνικού και Κοινωνικού Διαλόγου για την Παιδεία, που θα σταθεί γερά στα πόδια του και θα αποτελέσει σταθερό γνώμονα για τα επόμενα χρόνια.**

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στα πλαίσια της πολιτικής από τα κάτω που αναφέραμε πρωτύτερα, θεωρούμε άκρως σημαντική την παρέμβαση μας ενάντια στον Εθνικό Διάλογο, την Επιτροπή του, τους αρμοδίους του Υπουργείου και τα διάφορα επιτελεία που τον πλαισιώνουν. Ο Εθνικός Διάλογος, σε συνδυασμό με την δημιουργία του Εθνικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, αποτελεί την απόλυτη έκφραση της σύγχρονης επέλασης του κεφαλαίου, συγκεκριμένα στον τομέα της διαχείρισης της εργατικής νεολαίας. Έτσι, θα ήταν μέγιστο και ανεπανόρθωτο λάθος να υπάρξει οποιαδήποτε άλλη αντιμετώπιση πέρα από την συνεχή και ανυποχώρητη αντιπαράθεση με αυτόν και τα πορίσματα του. **Καθώς η πλάστιγγα του ταξικού ανταγωνισμού μέσα και έξω από τα σχολεία τείνει να γέρνει όλο και περισσότερο προς την νίκη του αντίπαλου στρατοπέδου, δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να χτυπήσουμε τον στρατηγικό σχεδιασμό του, όσο πιο νωρίς και δυνατά γίνεται.**

Όμως οι ιδιαιτερότητες του βαθιά προβληματικού μαθητικού κινήματος στην Ελλάδα θέτουν σοβαρά εμπόδια στην προσπάθεια αυτή. Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί πως το μαθητικό κίνημα στα ελληνικά σχολεία είναι νεκρό ή ανύπαρκτο. Οι μαζικές, συνεχείς και πολλές φορές μαχητικές κινητοποιήσεις ενάντια στην ψήφιση του Νέου Λυκείου το 2014 είναι ένα μόνο από τα πολλά παραδείγματα, συγκεκριμένα το πιο πρόσφατο, που αποδεικνύουν το αντίθετο. Η άμεση κινητοποίηση μέσω διαδικτυακών καλεσμάτων, η οποία κάνει συχνά δυνατή ακόμα και την διοργάνωση ταυτόχρονων πορειών-διαμαρτυριών σε κάθε γωνιά της χώρας, από τα μεγάλα αστικά κέντρα μέχρι την επαρχία και τα νησιά, σηματοδοτεί με σαφήνεια τα αγωνιστικά αντανάκλαστα των μαθητών και οι αναρίθμητες σχολικές καταλήψεις, συγκεντρώσεις και πορείες που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο μαρτυρούν την ασύγκριτη ενέργεια που αυτοί διαθέτουν. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορούμε παρά να αναγνωρίσουμε τις βαθιά ριζωμένες αδυναμίες του μαθητικού κινήματος, που είναι σαφώς αντίστοιχες με εκείνες που εμφανίζονται γενικότερα στα ευρύτερα κοινωνικά κινήματα. Το πρώτο και κύριο τρωτό σημείο του μαθητικού κινήματος είναι η έλλειψη και αδυναμία οργάνωσης του. Όσα αγωνιστικά χαρακτηριστικά και αν έχει ο έλληνας μαθητής, συνεχίζει να αντιλαμβάνεται την συμμετοχή του σε σχήματα οργάνωσης του αγώνα σαν ένα βήμα περιττό, μέχρι και προβληματικό από την φύση του, σαν κάτι αναγκαστικά αντίστοιχο ή ανάλογο με την κομματικοποίηση του. **Έτσι, παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβάλει οι διάφορες πολιτικές δυνάμεις του μαθητικού κινήματος, από τον χώρο της αριστεράς αλλά και του**

αναρχισμού, ουσιαστικά παραμένουν μόνες τους στην προσπάθεια σταθερής και μόνιμης ανάπτυξης του αγώνα, με την τεράστια πλειοψηφία της μαθητικής κοινότητας να παραμένει εν γνώσει της και με την θέληση της σε ρόλο απλού θεατή και παρευρισκόμενου σε πορείες και διαδηλώσεις.

Στην πραγματικότητα, στην βάση αυτού του προβλήματος βρίσκουμε την έλλειψη (και πολλές φορές άρνηση) της οποιασδήποτε πολιτικής σκέψης εντός της μαθητικής κοινότητας, η οποία έχει φτάσει στο σημείο να υιοθετήσει για τον εαυτό της την άποψη που έχει για αυτή η γενιά των γονιών της, δηλαδή την αφήγηση του «αντιδραστικού εφήβου», που αγωνίζεται χωρίς να ξέρει και ο ίδιος ακόμα τον λόγο! Έτσι, παρατηρούμε ένα τεράστιο πλήθος συμμαθητών/τριών μας να αρνείται πεισματικά να εξετάσει το περιεχόμενο των κινητοποιήσεων στις οποίες συμμετέχει, τον λόγο και τα αιτήματα των διοργανωτών τους, τον τρόπο διεξαγωγής τους και τα αποτελέσματα τους, θεωρώντας την επονομασία «μαθητική πορεία/συγκέντρωση/κτλ» ένα υπερ-αρκετό κριτήριο. Επιπλέον, παρατηρούμε μια δαιμονοποίηση ακόμα και της εποικοδομητικής κριτικής στους μαθητικούς αγώνες ή την συμμετοχή μαθητικών ομάδων με πιο συγκεκριμένα πολιτικά χαρακτηριστικά από αυτά του «απλού μαθητή», σαν κάτι το διασπαστικό και κακοπροαίρετο. **Με λίγα λόγια, τα σχολεία έχουν καταληφθεί από μια ευρεία, αλλά και συνειδητή, προσπάθεια αποπολιτικοποίησης του αγώνα, από ένα κλίμα εχθρικό και αφιλόξενο απέναντι στην κριτική και την διαφοροποίηση, από μια ρομαντική αντίληψη που αποκλείει κάθε σοβαρή και οργανωμένη πολιτική διεκδίκηση.**

Αυτήν την εδραιωμένη πλέον κατάσταση φροντίζει να συντηρεί, αλλά και να εκμεταλλεύεται στο έπακρο, ο κόσμος της κοινοβουλευτικής ρεφορμιστικής αριστεράς, συγκεκριμένα της ΚΝΕ και των διάφορων παραφυάδων του ξεπουλημένου ΚΚΕ. Έως σήμερα έχει καταφέρει να υποβαθμίσει τις μαθητικές κινητοποιήσεις σε γεγονότα εθιμοτυπικά, «γιορτές δημιουργίας» που εμφανίζονται μία ή δύο ημέρες τον χρόνο και έπειτα αρέσκονται σε πανηγυρισμούς φανταστικών νικών και μεγάλα λόγια περί υπουργών που «μας φοβούνται και μας τρέμουν». **Η μακρά απουσία ή/και αδιαφορία των οργανωμένων δυνάμεων του αναρχισμού και της επαναστατικής αριστεράς εντός της μαθητικής κοινότητας επέτρεψε στην ρεφορμιστική αριστερά να επικρατήσει πλήρως στον δρόμο και τις συνειδήσεις, κουβαλώντας τις γνωστές διασπαστικές, ηγεμονικές και αντεπαναστατικές απόψεις στις οποίες μας έχει συνηθίσει.**

Το μαθητικό κίνημα στην Ελλάδα, παρά την έμφυτη ενεργητικότητα του, αντιμετωπίζει τεράστιες οργανωτικές ελλείψεις, οι οποίες επιτρέπουν στους διάφορους επίδοξους καθοδηγητές του να το μετατρέπουν σε μια ακίνδυνη γιορτή, μια δεξαμενή στρατολόγησης για κομματικές νεολαίες. **Δείγματα συμπάθειας προς τα προτάγματα της αυτο-οργάνωσης και της μαχητικής αντίστασης υπήρξαν και υπάρχουν εντός της μαθητικής κοινότητας, χωρίς να υπάρχει βέβαια ακόμα κάποια διάθεση οργάνωσης και σοβαρής εμπλοκής στον αγώνα.** Ο δρόμος μπροστά μας απλώνεται ακόμα μακρύς και δύσβατος. Έτσι, ο πλατύς μαζικός αγώνας της νεολαίας, αν και αποτελεί σημαντικό και κύριο ζητούμενο, ταυτόχρονα έχει πολύ δρόμο μπροστά του πριν αποτελέσει σημείο ουσιαστικής αντίστασης στα σχέδια των αφεντικών, αφού κοιτώντας τα «δέντρα» των ασήμαντων και πρόσκαιρων εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων χάνει το «δάσος» του βαθύτερου ταξικού-κοινωνικού πολέμου που εξελίσσεται μέσα στο ελληνικό σχολείο. Καθίσταται σαφές λοιπόν πως ο αγώνας ενάντια στον Εθνικό Διάλογο και την ευρύτερη επίθεση που έρχεται δεν μπορεί -ακόμα τουλάχιστον- να αποκτήσει όρους πλατείς και μαζικούς.

ΣΥΝΟΨΗ

Η οικονομική κρίση του γερασμένου πια καπιταλισμού βαθαίνει και εδραιώνεται μέρα με την μέρα, απειλώντας άμεσα την επιβίωση των αδυνάτων και των καταπιεσμένων αυτού του κόσμου. Το Κεφάλαιο, εγχώριο και μη, θέτει συγκεκριμένους στόχους που πολεμά να πετύχει επιδιώκοντας την ταξική διαχείριση του κοινωνικού πλέγματος, πραγματοποιώντας συγκεκριμένες δηλαδή κινήσεις στο πεδίο του ταξικού πολέμου. Πιστός υπηρέτης σε αυτήν του την προσπάθεια στέκεται ο κρατικός μηχανισμός, ο οποίος αναλαμβάνει την επίτευξη των φιλοδοξιών αυτών. Η διεκπεραίωση των απαραίτητων διαδικασιών δεν γίνεται επιπόλαια, αλλά με μεγάλη ακρίβεια και αποτελεσματικότητα. Αρωγός στο δύσκολο αυτό κρατικό έργο στέκονται εκείνοι οι άνθρωποι που κατέχουν την απαραίτητη «επιστημονική» γνώση, σχηματίζοντας συχνά διάφορα επίσημα όργανα που λειτουργούν συμβουλευτικά στον τομέα του σχεδιασμού και της στρατηγικής.

Όσον αφορά συγκεκριμένα την διαχείριση του εκπαιδευτικού συστήματος, η ελληνική αστική τάξη έχει βάλει στο μάτι την εργατική υπεραξία των νέων, την αποτελεσματικότερη διαχείριση της, αλλά και την ίδια την αξιοπρέπεια και την επιβίωση των εργατικών οικογενειών. Διάφορες προσπάθειες υλοποίησης των φιλοδοξιών αυτών έχουν εμφανιστεί σταδιακά τις τελευταίες δεκαετίες, χωρίς να έχουν όμως τα επιθυμητά αποτελέσματα, λόγω της έλλειψης μια σταθερής συνεχούς κρατικής εκπαιδευτικής πολιτικής. Εν έτη 2015, η κυβέρνηση της αριστεράς προσπαθεί να δώσει λύση στο πρόβλημα, εκκινώντας τον «Εθνικό και Κοινωνικό Διάλογο για την Παιδεία». Με υπεύθυνο τον, τότε Υπουργό Παιδείας, Νίκο Φίλη δημιουργεί την Επιτροπή Εθνικού Διαλόγου, ένα «υπερ-σχήμα» ειδικών και ειδημόνων, το οποίο θα αναλάβει τον λεπτομερή σχεδιασμό της νέας αντικοινωνικής επίθεσης εντός του εκπαιδευτικού συστήματος. Φροντίζει να δώσει σε αυτό το σχήμα όλα όσα έλειπαν από τις προσπάθειες των προηγούμενων χρόνων: την συμμετοχή όλων ανελλιπώς των εκπαιδευτικών φορέων, την έγκριση και συναίνεση από όλες τις πολιτικές δυνάμεις της χώρας, την εξασφάλιση πως τα αποτελέσματα του έργου του θα αποτελέσουν πυξίδα για τον κρατικό μηχανισμό, ακόμα και έπειτα από αλλαγές υπουργών, ίσως έως και κυβερνήσεων. Τα πορίσματα της Επιτροπής Διαλόγου προωθούν μεθοδευμένα το επόμενο βήμα για την εδραίωση της ταξικής κυριαρχίας του κεφαλαίου εντός της εκπαιδευτικής διαδικασίας, φέρνοντας όλο και μεγαλύτερη εξαθλίωση για την νεολαία και όλο και μεγαλύτερα κέρδη για τα αφεντικά. Μισό περίπου χρόνο μετά το πέρας της διαδικασίας του Εθνικού Διαλόγου, ο διορισμός του νέου Υπουργού Παιδείας Κ. Γαβρόγλου σηματοδοτεί το πέρασμα στην επόμενη πράξη αυτού του έργου, που θα είναι η πρώτη προσπάθεια υλοποίησης των πορισμάτων του Ε.Δ. από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, σε συνδυασμό με κάποιες νέες εξίσου αντικοινωνικές προσθήκες. Εν όψει των νέων εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες βασίζονται στα πορίσματα του Εθνικού Διαλόγου, ο Γαβρόγλου προχωρά στην αναδιαμόρφωση του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας και την μετάλλαξη του σε «Εθνικό Συμβούλιο Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού», στο οποίο θα συμμετέχουν μόνιμα και φορείς της αγοράς εργασίας. Ταυτόχρονα παρατηρείται η συνολικότερη εδραίωση της αμισθί εργασίας ανηλίκων, σαν κομμάτι της προσπάθειας του γερασμένου καπιταλισμού να συνεχίσει να αντλεί κέρδος από την εργατική υπεραξία των καταπιεσμένων αυτού του κόσμου.

ΑΝΥΠΟΧΩΡΗΤΟΣ ΣΥΝΕΧΗΣ ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΑΚΟΨΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΕΛΑΣΗ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ, ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΚΟ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ

Συνέλευση Μαθητών/τριών από τον Αναρχικό/Αντιεξουσιαστικό χώρο (Ιούλιος 2017)